

Úvěrová smlouva s ujednáním o zajišťovacím převodu vlastnického práva

ÚSC – obec (dále jen „dlužník“) se rozhodne, že si pořídí např. automobil, jehož financování bude realizováno částečně (část zaplatí v hotovosti, část úvěrem) bankovním úvěrem od úvěrové společnosti s.r.o. Úvěrová společnost (dále jen „věřitel“) dlužníkovi poskytne úvěr. V rámci zajištění splatnosti své úvěrové pohledávky je ve smlouvě o úvěru tzv. **„Ujednání o zajišťovacím převodu vlastnického práva“** (dále jen „ZPVP“ - § 2040 a následující, zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník), jejímž smyslem je motivace dlužníka ke splnění svého úvěrového závazku.

ZPVP je zpravidla uzavírána s rozvazovací podmínkou, kdy následkem splnění dluhu (splacení úvěru) dlužníkem dochází k automatickému přechodu převedeného práva zpět na převodce (dlužníka). Tento zajišťovací institut je používán ze shodného důvodu jako jiné formy zajištění, např. zajištěním postoupením pohledávky, zástavní právo k věci, ručení apod. ZPVP má zabránit dlužníkovi, aby před splněním svého závazku jakkoliv převedl vlastnické právo k předmětu zajištění na třetí osobu a tím vystavil věřitele většímu riziku v případě vymáhání nesplacené pohledávky (úvěru). Dlužník je převodem vlastnického práva omezen v dispozici s předmětem zajištění ve vztahu k jeho zcizení nebo umožnění jeho využívání třetí osobou. Tyto dispozice mohou však být dlužníkovi umožněny po předchozím souhlasu věřitele. Velký technický průkaz zůstává po dobu splacení úvěru u úvěrové společnosti.

Aby mohl dlužník ekonomicky automobil užívat, je současně s uzavřením úvěrové smlouvy a ZPVP také s dlužníkem uzavřena smlouva o výpůjčce, na jejímž základě dlužník nadále využívá předmět zajištění. Pokud by tato smlouva uzavřena nebyla, tak by dlužník neměl žádný právní titul k užívání daného automobilu. Jednalo by se o užívání bez právního důvodu.

V případě, že dlužník nesplní svůj závazek řádně a včas, je věřitel oprávněn domáhat se uspokojení své pohledávky z předmětu převedeného práva. Neplní-li dlužník závazky z úvěrové smlouvy, zejména nesplácí-li dlužnou částku úvěru, věřitel na základě smluvního ujednání odebírá předmět zajištění. Následuje prodej automobilu za co nejvýhodnější cenu. Z výnosu dosaženého prodejem předmětu zajištění věřitel uspokojuje svou splatnou pohledávku. Kladný rozdíl mezi dosaženým výnosem (poníženým o případné náklady související s prodejem) a nesplacenou výší pohledávky je věřitel povinen dlužníkovi vydat.

Z výše uvedeného vyplývá, že ÚSC účtuje a odepisuje o tomto majetku v souladu s ČÚS 710, odst. 6.1.1., s ČÚS 708, odst. 4.3., se zákonem 563/1991 Sb., § 28, odst. 1, jako o svém majetku (do doby splacení úvěru na základě smlouvy o výpůjčce¹⁾) na svém majetkovém účtu. Informaci o ZPVP uvede ÚJ v příloze závěrky.

¹ § 28, odst. 1 zákona 563/1991 Sb. V případech smlouvy o výpůjčce²⁴⁾ po dobu zajištění závazků převodem práva²⁵⁾ nebo v případech, kdy se vlastnické právo k movitým věcem nabývá na základě projevu vůle jiným způsobem než převzetím věci, jakož i v dalších případech stanovených zvláštními právními předpisy nebo prováděcími právními předpisy, o majetku účtují a odpisují jej účetní jednotky, které jej používají.

Předmětem úvěrové smlouvy jsou např. tyto požadavky:

Celková výše úvěru

Výše pravidelné úvěrové splátky bez pojistného (měsíčně)

Úroky (měsíčně)

Poplatek za sjednání a poskytnutí úvěru (jednorázově)

Pojištění předmětu financování (měsíční splátka)

Doporučené účtování (obdobně jako čerpací úvěr):

Faktura ve výši úvěru – předpis: MD 042/321 D

*Zaplacení faktury z úvěrového účtu: MD 321/451 D XXXX 6123,
RP **8123** se vygeneruje z obratu účtu 451*

Zařazení majetku: MD 022/D 042 D

*Úvěrové splátky bez pojistného: 451 MD/231 **8124 D***

Úroky - předpis: 562 MD/321 D

(dle vnitřního předpisu ÚJ - ČÚS 710, odst. 7- nejsou ÚJ úroky zahrnovány do PC majetku)

Platba úroků: MD 321 /231 5141 D

Pojištění předmětu financování - předpis: 549 MD/321 D

Platba pojištění předmětu financování: MD 321 /231 5163 D